Motion till riksdagen 1985/86:Sf408

Ove Karlsson m. fl. (s)

Enklare regler för vuxenstudiestödet

Riksrevisionsverket har under 1985 genomfört en förvaltningsrevision av vuxenstudiestödet. I sin revisionsrapport till centrala studiestödsnämnden lämnar man förslag till lämpliga åtgärder för att förenkla administrationen. Vi har också noterat att centrala studiestödsnämnden fått regeringens uppdrag att starta försöksverksamhet med ett mera flexibelt ansökningsförfarande. Vi ser det emellertid som onödigt omständligt att genomföra angelägna förändringar via ett omständligt remissförfarande. För att uppnå de förbättringar som RRV eftertraktar och som de flesta vuxenutbildningsnämnder betraktar som ofrånkomlig rationalisering bör snabba åtgärder eftersträvas.

RRV skriver i sin redovisningsrapport (dnr 1984:775) på s. 61-62 följande:

Effektiviteten kan emellertid höjas om urvalsprövningen ändras så att sökande som uppfyller vissa klart angivna kriterier alltid får bifall. Det ligger enligt RRV:s mening nära till hands att med ledning av kriterier på kort tidigare utbildning, antal år med förvärvsarbete och inkomstbortfall särskilja en grupp av personer som tillhör den egentliga målgruppen för SVUX och som därför alltid bör få bifall på sina ansökningar oberoende av var och när de söker. VUN:s beviljning skulle därigenom bli mera enhetlig. Deras arbetsbelastning vid de stora ansökningstillfällena skulle också utjämnas. Redan i dagsläget delegerar flera VUN "klara" fall till kanslierna. Som framgår av SVUX-undersökningen har också ett mindre antal urvalspersoner fått bifall av alla eller nästan alla nämnder. Bland personer med högst åttaårig folkskola har 80-85 % fått bifall av antagligen alla VUN.

Med tanke på att den genomsnittliga andelen personer med högst åttaårig folkskola som beviljats SVUX enligt studiestödsstatistiken inte är högre än 34 % (avser 1983/84) är sannolikheten liten för att en förändring enligt ovan skulle leda till att anlagsmedlen för SVUX inte skulle räcka till. Beroende på hur snävt gruppen definierades skulle en mindre eller större andel av dem som nu ansöker om SVUX få bifall utan någon urvalsprövning. På sikt skulle förändringen kunna leda till att andelen ökade och att eventuellt anslagsmedlen på vissa VUN uteslutande användes till stöd åt personer som uppfyller nämnda kriterier. I ett sådant läge blir det aktuellt att justera CSN:s ursprungliga anslagsfördelning per län (se avsnitt 3.1.1) och tillämpa en mekanism som "belönar" VUN med relativt sett fler sökande bland målgruppen.

Vi har vidare noterat att flera vuxenutbildningsnämnder finner det angeläget att ansökningar från sökande som saknar grundskolekompetens kan behandlas och beviljas utan att gällande bestämmelser om ansökningstider tillämpas.

Hemställan

Mot bakgrund av vad vi redovisat hemställer vi

1. att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om vikten av att den egentliga målgruppen för särskilt vuxenstudiestöd alltid bör få bifall till sina ansökningar oberoende av var och vid vilket ansökningstillfälle de söker.

2. att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om vikten av att den som tillhör målgruppen skall kunna få sin ansökan prövad och bifallen även om den inkommit efter gällande ansökningstid.

Stockholm den 20 januari 1986

Ove Karlsson (s)
Iréne Vestlund (s)
Leo Persson (s)
Berit Oscarsson (s)
Bo Södersten (s)
Bengt-Ola Ryttar (s)